

איתור מגורים זמניים לאחר אסון וכמה מחשבות לגבי המשמעות לישראל היום

ערן פייטלסון, האוניברסיטה העברית

מבוסס על עבודה במסגרת מרכז הידע והמחקר
למצבי חרום

הרקע: אסון המביא למפונים רבים שלא יכולים לשוב במהרה לבתיהם

המפונים לאן?

• בטווח המייד

• בתי מלון

• מבני ציבור

• קרובים

• מאהלים

• בטווח הביניים – עד לשיקום המבנים (חודשים-שנים)
(שנים)

• מגורים זמניים (אזור הדמדומים)

מגורים זמניים: השאלות

- מתי מסתיים האסון (המלחמה) ואפשר להתחיל לאכלס מגורים זמניים?
- היכן להקים את המגורים הזמניים?
- מה להקים באתרי המגורים הזמניים?

היכן ממקמים מגורונים? העקרונות

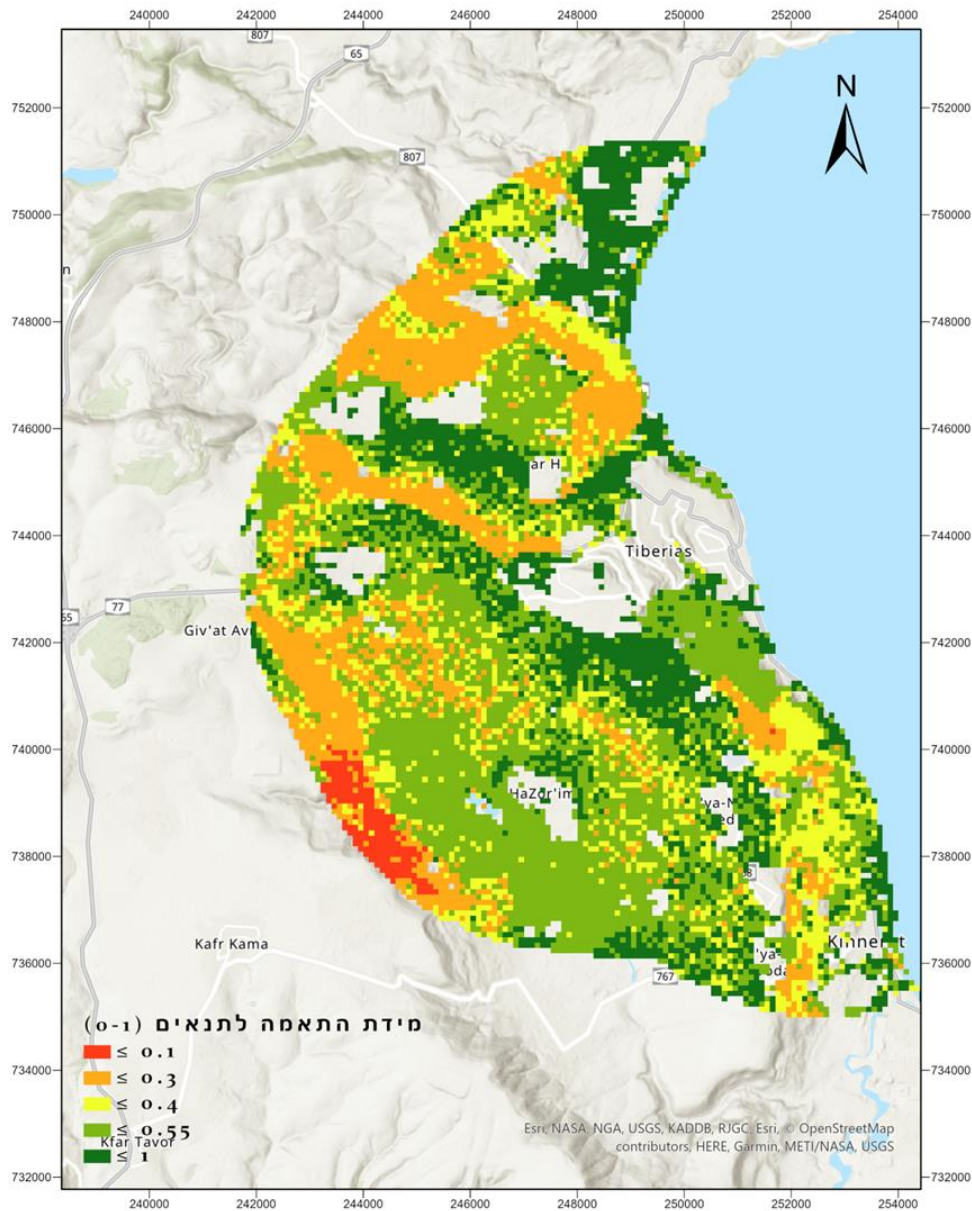
- בטחון – לא צפוי לפגיעות נוספות
- שמירה על מבנה קהילתי וצמצום פגיעה נפשית (רציפות תפקודית)
- בקרבת מגורי הקבע שנפגעו
 - קרבה למוסדות חינוך
 - קרבה לתעסוקה
- אזורים שתואמים תכנון עתידי וקרובים לתשתיות קיימות
 - חסכון בעלויות
- הימנעות מפגיעה בשטחים פתוחים איכותיים

התבחינים למיקום מגורים זמניים

לא מתאים	מתאים	נושא
+		שטח בנוי
+		שטחי יערות, שמורות טבע וגנים לאומיים, מסדרונות אקולוגיים
	+	בתחום תכניות בינוי
	+(חלקי – תלוי בשימוש)	שטחים בשימוש צבאי
	+(תלוי בהיקף ובשימוש)	שטח ירוק עירוני
+		שטחים רגישים ביטחונית / סייסמית
	+	מרחק עד 5(?) ק"מ מהישוב שנפגע
	+	קרקע (מדינה, בתחום משבצת)
	שיפוע נמוך ככל האפשר (רציף)	שיפועים
	מרחק קצר ככל האפשר מכביש ראשי (רציף)	כבישים
	מרחק מהמוקד (דעיכה במקרה של רעידת אדמה)	מוקד האסון (רעידת אדמה, עזה)

EQ4_אזור טבריה

רעידת הייחוס של עמק הירדן

מחשבות לגבי המשמעות לישראל היום

- המשכות השהיה במלונות יא בעייתית ביותר, ורצוי לקצרה ככל האפשר
- יש מספר קטן יחסית של ישובים כפריים וניתן למצוא להם אתרים מתאימים, רמ"י כבר עשו זאת, ישובים אלו גם מאורגנים יחסית
- יש מספר לא ידוע של מפונים מערים שלא יוכלו לשוב במהרה למעונם. מפונים אלו מפוזרים ולא מאורגנים. מציאת מענה להם בעייתית יותר. יהיה צורך במציאת מענה זמני גם לאלו, בין אם במגורונים ובין אם באכלוס דירות מוכנות שטרם נמכרו.
- אחד הקשיים במקרה הנוכחי הוא אבדן הביטחון בצה"ל. אבדן זה מקרין הן על הנכונות לשוב בדרום, והן בצפון. יהיה צורך לתת לתושבים תחושת ביטחון ומסוגלות להגן על עצמם.
- למתן מענה הגנתי ברמת הישוב והאזור יש השלכות תכנוניות. יהיה צורך לשוב ולכלול שיקולי ביטחון ברמת מיקרו בתכנון הישובי והאזורי